

OM VREDE VOOR GAZA

OPENINGSEVENT zaterdag 11 oktober '25, 17u

WELKOM

- door **Peter Peene**

Van harte welkom

nu wij hier samen zijn OM VREDE VOOR GAZA.

Na de gebeurtenissen van deze week, willen we hoopvol zijn, niet cynisch. Maar ook nuchter genoeg om te beseffen dat die zogenaamde vrede geen rechtvaardige vrede is.

Twee jaar geleden, na de bloedige terreurdaden van Hamas, volgde de vergelding, die al snel ontaardde in een niets en niemand ontziende orgie van geweld en gruwel, in een genocide die zich dag na dag voor onze ogen voltrok.

Een genocide die bovendien niet zomaar opeens – excuus voor het woordgebruik – uit de lucht kwam vallen, maar de overtreffende trap werd van wat 77 jaar geleden begon: de brutale en heel vaak gewelddadige kolonisatie door de staat Israël van het land dat van oudsher het thuisland was van het Palestijnse volk.

We vergeten ze niet: de Israëlische slachtoffers van 7 oktober 2023. Maar met de installatie 'Om vrede voor Gaza' stellen we de genadeloze wraakoperatie aan de kaak die zovele duizenden onschuldige Palestijnse burgers doelbewust de dood injoeg: nu al meer dan 67.000 officieel geregistreerde doden, in werkelijkheid wellicht een veelvoud van dat aantal. Onder hen meer dan 18.000 kinderen. We zullen er straks 67 bij naam noemen.

Omdat we geen woorden meer vonden om uitdrukking te geven aan wat we voelen bij de dagelijkse stroom van beelden waarvoor de nieuwslezers ons keer op keer waarschuwen – “niet voor gevoelige kijkers” – zochten we een andere manier... Het is een installatie geworden met stoelen; één stoel per duizend officieel getelde doden; flarden uit boeken die symbool staan voor al die levensverhalen; een rode lijn die nog maar eens zegt: genoeg! Laat het nu stoppen!

Als we geen woorden vinden, dan is er ook de veelzeggende stilte. Laten we dit samenzijn starten met een moment van stilte.

MUZIEK

- door **Sara Salverius & Jean-Philippe Poncin**

POËZIE

- 'Melktanden', door David Van Reybrouck

Bart Cafmeyer

*Ik kan het niet meer aanzien. De grijze lichamen. De rode vlekken.
De gebouwen die ooit scholen waren en nu nog slechts plekken
Waar het puin opklautert tegen het puin.*

*Ik kan het niet meer aanzien. De zwarte handen die verkrampden
In een godvergeten gebaar. De kapotte ogen. De kapotte mond.
Het witte kinderhaar.*

*Ik kan het niet meer aanzien hoe een land dat zo goed weet
Wat lijden is, de donkerste nacht heeft overleefd,
nu zelf zoveel vergeten is.*

*Ik kan het niet meer aanzien hoe elke poging tot gesprek
Vastloopt in hetzelfde getrek van wel en niet en wel en niet
Terwijl een volk wordt uitgemoord.*

*Ik kan het niet meer aanzien hoe de waarden waarmee wij zwaaien
Geen woorden worden, geen akkoorden breken, geen verboden geven
Maar hoe wij blijven draaien rond onze oude spijt en angst voor nieuw
verwijt.*

*Ik kan het niet meer aanzien hoe wij melktanden uit monden slaan
Vingerkootjes maaien hoe we kinderbuikjes openscheuren en daar
Dorst en honger zaaien.*

*Ik kan het niet meer aanzien hoe wij zo van schuld doordrongen
Zo verwrongen kijken naar het werk van mensenhanden
En naar de bergen lijken.*

*Ik ween om kandelaren die eeuwen angstig gloorden
Ik ween om hoefijzerbogen die geen gebed meer zullen horen
Ik ween om het geprevel van veel te vele lippen.*

*Ik kan het niet meer aanzien. De stoffige lijven. Het donkerrode
Kaakgewricht - maar ergens op een heuvelkam staat een geitje
Met een lam, dat mekkert, mekkert naar het ochtendlicht.*

VOORLEZEN EERSTE REEKS NAMEN

- door **Bart Cafmeyer & Stefaan Peene**

- BART: Abdul Karim Hashhash, 76 jaar, deed zijn hele leven onderzoek naar het cultureel erfgoed van Palestina
- STEFAAN: Ahmad Al Sahar, 28 jaar, was een humanitair arts en mensenrechtenverdediger
- BART: Ali Nasman, 38 jaar, was acteur en speelde in tal van Palestijnse tv-series
- STEFAAN: Anas Al-Sharif, 29 jaar, was verslaggever voor Al Jazeera
- BART: Besan Helasa, 19 jaar, was een beloftevolle studente geneeskunde
- STEFAAN: Bilal Fuad Al-Farra, 36 jaar, runde een apotheek in Khan Younis
- BART: Dana Sakka, 24 jaar, pas afgestuurd juriste, verwachtte haar eerste kindje
- STEFAAN: Duaa Awad, 28 jaar, was net toegelaten om psychiater te worden
- BART: Fariza Al-Sharif, 34 jaar, was software ontwikkelaar
- STEFAAN: Fatma Hassona, 25 jaar, fotografe die de gruwel in Gaza wou vastleggen voor de wereld
- BART: Fatmeh Ahmad al-Kurd, 65 jaar, gedood samen met 14 andere familieleden
- STEFAAN: Fekriya Hassan Abdul A'al, 65 jaar, was een getalenteerd klermaakster
- BART: Hadeel Abu Al-Roos, 30 jaar, was een geliefde lerares fysica
- STEFAAN: Hamam Alloh, 36 jaar, was nefroloog in het Al-Shifa ziekenhuis
- BART: Hamza Abyan, 19 jaar, studeerde talen aan de universiteit en droomde ervan schrijver te worden
- STEFAAN: Hamza Al-Hawajri, 22 jaar, student en atleet, droomde ervan naar Mekka te reizen

- BART: Heba Abu Nada, 32 jaar, schreef romans en gedichten
- STEFAAN: Heba Zaqout, 39 jaar, was lerares en een getalenteerd kunstschilder
- BART: Ibrahim Qusaya, 32 jaar, was kapitein van het Palestijnse nationale volleybal team
- STEFAAN: Inas Al-Saqa, 53 jaar, was actrice en organiseerde theaterkampen voor kinderen
- BART: Issa Al-Quadi, 66 jaar, was taxi-chauffeur
- STEFAAN: Jihad Al-Masri, 60 jaar, was historicus met tal van publicaties op zijn naam
- BART: Khalid en Salah Jadallah, tweeling van 28 jaar, wilden samen een online kledingzaak opstarten
- STEFAAN: Lina Al Alami, 27 jaar, was mama van twee jonge kinderen

KORTE STILTE

MUZIEK

- door **Sara Salverius & Jean-Philippe Poncin**

POËZIE

- 'Schrijf mijn naam' door Zeina Azzam

Bart Cafmeyer

*Schrijf mijn naam op mijn been, Mama
Met een zwarte onwisbare stift
met inkt die niet uitloopt
als ze nat wordt, en die niet smelt
als ze verhit wordt*

*Schrijf mijn naam op mijn been, Mama
Met dikke duidelijke lijnen
Zet er je speciale krulletjes bij
dan word ik blij bij het zien
van mijn mama's schrift als ik ga slapen*

*Schrijf mijn naam op mijn been, Mama
en op die van mijn broers en zussen*

*dan horen we samen
en zal men ons herkennen
als je kinderen.*

*Schrijf mijn naam op mijn been, Mama
en schrijf ook jouw naam
en die van Papa op je benen
dan worden we herinnerd
als een familie*

*Schrijf mijn naam op mijn been, Mama
En schrijf er geen cijfers bij
zoals bij mijn geboorte of het adres van ons huis
Ik wil niet dat ze me als een cijfer bekijken
Ik heb een naam en ben geen cijfer*

*Schrijf mijn naam op mijn been, Mama
wanneer de bommen op ons huis vallen
en de muren ons hoofd en onze botten doen kraken
onze benen zullen het verhaal vertellen,
hoe we nergens heen konden rennen*

VOORLEZEN TWEEDE REEKS NAMEN (namen van gedode kinderen)

- door **Bart Cafmeyer & Stefaan Peene**

BART: Abdallah Abi Samar, pasgeboren, gedood voordat zijn ouders hem een naam konden geven

STEFAAN: Adam Husam Muslim, 10 jaar, was een flinke leerling en hield van basket

BART: Ali Nasr, 2 jaar, speelde graag op het strand

STEFAAN: Al-Shaima Saidan, 18 jaar, werd uitgeroepen tot de slimste studente van Palestina

BART: Awni Eldous, 12 jaar, was een succesvolle YouTube-gamer

STEFAAN: Harith Al-Hawajri, 15 jaar, hield van zwemmen en surfen

BART: Julia Abu Hussein, 2 jaar, gestorven in de armen van haar mama

STEFAAN: Leila Sham Abu Obeid, 8 jaar, danste bij de dabke-groep 'Champions'

- BART: Lubna Mahmoud Alian, 15 jaar, studeerde viool en zang en droomde ervan in een groot orkest te spelen
- STEFAAN: Mahmoud Dahdouh, 16 jaar, wou journalist worden en deelde op YouTube zelfgemaakte reportages
- BART: Mohammed Al-Mokayed, 15 jaar, droomde ervan programmeur te worden
- STEFAAN: Omar Helasa, 8 jaar, wilde voetballer worden of astronaut
- BART: Omar Shamallakh, 2 maanden oud, gedood samen met 9 andere familieleden
- STEFAAN: Rahaf Alsaqqa, 5 jaar, was dol op suikerspin
- BART: Yahya Sultan, 11 jaar, kende de Koran al van buiten
- STEFAAN: Yara Abu Zarqa, 8 jaar, speelde graag met haar vriendinnetjes
- BART: Yumna Al-Reifi, 6 maanden, amper een week nadat ze in de armen van haar mama stierf, werd ook haar mama *zelf* gedood
- STEFAAN: Yusof Abu Mousa, 7 jaar, was dol op tekenfilms

KORTE STILTE

TOESPRAAK BURGEMEESTER LIEVEN VANBELLEGHEM

Beste mensen,

Als burgemeester van onze gemeente Langemark-Poelkapelle, sluit ik mij graag aan bij de oproep van Wakker voor Vrede om met deze indrukwekkende installatie nog maar eens luid 'OM VREDE VOOR GAZA' te roepen.

In 1918 zag onze gemeente eruit zoals Gaza er vandaag uitziet: als één groot maanlandschap, waar geen steen nog op een andere staat.

Als Westhoekgemeente zijn wij het aan onszelf verplicht om de roep OM VREDE te versterken, om te getuigen dat niet geweld maar dialoog de weg is naar echte vrede. Samen met Wakker voor Vrede geloof ik dat elke kleine stap die mensen zetten om de vrede dichterbij te brengen, van tel is.

Daarom zullen we maandag voor de gemeenteraad ook symbolisch de rode lijn doortrekken in het gemeentehuis. Er zijn alweer veel te veel levens verloren gegaan, zoals de installatie hier op heel bijzondere wijze duidelijk maakt.

‘Altijd iemands vader, altijd iemands kind’, zingt Willem Vermandere en we kunnen daar op verder borduren: altijd iemands broer of zus, moeder, buur, collega, vriend... Meer dan 66.000 officieel geregistreerde doden in Gaza, waaronder meer dan 18.000 kinderen. Wellicht nog een veelvoud van dat aantal dat nog niet bevestigd is: sommige bronnen spreken van in totaal meer dan 200.000 doden.

Als burgemeester van een gemeente die heel bewust ‘wakker is voor vrede’, kan en wil ik niet wegstijgen van de gruwel, van het geweld dat zoveel mensen onrecht aandoet, van de genocide die zich voor onze ogen voltrekt.

Maar ik sta hier niet alleen als burgemeester, maar ook en nog meer als vader van drie jongvolwassen kinderen. En ik denk aan al die kinderen in Gaza die niet het geluk hebben te mogen opgroeien in veiligheid en vrede; die niet zorgeloos kunnen dromen van de toekomst; die verminkt zijn voor het leven; die zonder ouders of familie verder moeten; die gedood zijn – hun levens vol verwachtingen met bruto geweld in de kiem gesmoord... Wij mogen niet aanvaarden – niet als mens, niet als samenleving – dat zoveel onschuldige mensen slachtoffer moeten zijn van niets ontziende ideologieën.

Wij mogen het nooit normaal vinden dat terreur en oorlog zonder maat, ingezet worden om conflicten te beslechten.

Wij mogen niet wegstijgen – we zijn het onszelf als mens verschuldigd te ‘zien’ en te ‘getuigen’ van de gruwel.

We mogen ons nooit neerleggen bij wat sommigen onvermijdelijk vinden. Als burgemeester en als vader, wens ik tenslotte mijn medeleven en verbondenheid uit te drukken met de Palestijnse families, onder wie enkele uit Gaza, die in onze gemeente verblijven. We hopen dat deze installatie, dit teken van verbondenheid, voor hen een steun mag zijn.

MUZIEK

- door **Sara Salverius & Jean-Philippe Poncin**

VOORLEZEN DERDE REEKS NAMEN

- door **Bart Cafmeyer & Stefaan Peene**

BART: Mahmud al Naouq, 25 jaar, werkte aan het project ‘We are not numbers’ van een Europese mensenrechtenorganisatie

STEFAN: Mariam Abu Dagga, 33 jaar, werkte als fotojournalist voor verschillende persbureaus

BART: Medhat Saidam, 47 jaar, was chirurg in het al-Shifa-ziekenhuis

STEFAAN: Mohammed Awad, 27 jaar, behaalde met grote onderscheiding het diploma van burgerlijk ingenieur

BART: Mohammed Masri, 33 jaar, was leraar Arabisch

STEFAAN: Mohannad Amin Al-Agha, 30 jaar, was een talentvol kalligraaf

BART: Mustafa Al-Sawaf, 68 jaar, was een gerespecteerd journalist verbonden aan diverse Arabische en internationale media

STEFAAN: Nagham Abu Samra, 24 jaar, was Palestina's eerste karate kampioen

BART: Nasir Atta Alnashash, 20 jaar, was een enthousiaste speler bij voetbalclub Khadamat Alburaiji

STEFAAN: Nour al-Din Hajjaj, 27 jaar, schrijver die ervan droomde met zijn pen de wereld te veroveren

BART: Omar Abu Shaweesh, 36 jaar, oprichter van verschillende jeugdorganisaties

STEFAAN: Omar Ferwana, 67 jaar, gynaecoloog en professor aan de universiteit van Gaza

BART: Omar Hayek, 42 jaar, was medewerker van Artsen Zonder Grenzen

STEFAAN: Razan Al-Rakhawi, 33 jaar, was gynaecoloog in een ziekenhuis in Rafah

BART: Refaat Alareer, 44 jaar, was schrijver, dichter en doceerde literatuur aan de universiteit

STEFAAN: Salam Mema, 32 jaar, was freelance journaliste

BART: Salma Mukhaimer, 31 jaar, was een onafhankelijk journalist

STEFAAN: Samar Anton, 49 jaar, was medewerker van de kerk van de Heilige Familie in Gaza stad

BART: Sameera Mahdi, 24 jaar, was tandarts

STEFAAN: Sheikh Yousef Salama, 59 jaar, bekleedde tal van academische functies

BART: Sirin Mohammed al-Attar, 39 jaar, werkte voor de Verenigde Naties

STEFAAN: Sufian Tayeh, 52 jaar, was natuurkundige en president van de Islamitische Universiteit van Gaza

BART: Tamer Mahmoud Deeb al-Khayyat, 34 jaar, was anesthesist in een ziekenhuis in Khan Younis

STEFAAN: Tha'er Al-Taweel, 43 jaar, was bekend om zijn muurschilderingen

BART: Yousef Maher Dawas, 20 jaar, studeerde psychologie en wou de boomgaard van zijn familie, die door een raketaanval verwoest was, opnieuw aanplanten

KORTE STILTE

POËZIE

- 'If I must die'/'Als ik moet sterven' door Refaat Alareer

Bart Cafmeyer

*If I must die,
you must live
to tell my story
to sell my things
to buy a piece of cloth
and some strings,
(make it white with a long tail)
so that a child, somewhere in Gaza
while looking heaven in the eye
awaiting his dad who left in a blaze—
and bid no one farewell
not even to his flesh
not even to himself—
sees the kite, my kite you made,
flying up above
and thinks for a moment an angel is there
bringing back love*

*If I must die
let it bring hope
let it be a tale.*

Stefaan Peene

*Als ik moet sterven,
moet jij leven
om mijn verhaal te vertellen
om mijn spullen te verkopen
om een stuk stof en wat garen te kopen,
(laat hem wit zijn met een lange staart)
zodat een kind, ergens in Gaza
terwijl hij de hemel in de ogen kijkt
wachtend op zijn papa
die in een zee van vlammen vertrok-
en van niemand afscheid nam
zelfs niet van zijn eigen vlees
zelfs niet van zichzelf-
ziet hoe de vlieger, mijn vlieger die jij maakte,
daarboven vliegt
en heel even denkt dat daar een engel is
die liefde terugbrengt*

*Als ik moet sterven
laat het hoop brengen
laat het een vertelling zijn*

MUZIEK

- door **Sara Salverius & Jean-Philippe Poncin**

SLOT

- door **Peter Peene**

Beste mensen,

Graag wil ik u allen oprecht danken voor uw aanwezigheid en aandacht.
Dat u hier bent, zegt dat u niet wegstijgt.

Ik citeer Christophe Busch, directeur van het Hannah Arendt Instituut:
“Kijken is getuigen en getuigen is de eerste vorm van handelen. Wie weigert weg te kijken, doorbreekt de cirkel van ontkenning; gelooft dat de optelsom van talloze kleine daden een wereld van verschil kan maken; dat de liefde voor onze wereld bestaat uit het nemen van verantwoordelijkheid voor die wereld. In duistere tijden is morele moed nooit de gemakkelijke weg, maar wel de enige weg die onze menselijkheid bewaart.”

Dank dat u de moed opbrengt om hier te zijn.

Bijzondere dank aan woordkunstenaars Bart Cafmeyer en Stefaan Peene en aan muzikanten Sara Salverius en Jean-Philippe Poncin. Alle vier vonden het belangrijk om bij ons te zijn en dit openingsgebeuren met woord en muziek kracht bij te zetten.

Grote dank aan de bijna 50 vrijwilligers die de voorbije weken met hart en ziel – dat zijn zorgvuldig gekozen woorden – gewerkt hebben aan wat een indrukwekkende installatie is geworden. Dank aan jullie, Elke, Gerda, Luc en in het bijzonder Annemie en Leen om dit project van Wakker voor Vrede met enthousiasme te trekken en sturen en begeistere.

Samen blijven we wakker voor vrede, zij aan zij met al wie geweldloos vecht voor vrede.